

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΟΠΠΕ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Τι φοιτητριά βραδυά φθινοπωρινή! Τά φανάρια λάμπανε πάνω απ' τη λάσπη. Στο πεζοδρόμιο, σποντάφροντας κάποτε στα κλεισμένα περίπτερα, ένας δυστυχισμένος—νέος μόλις είκοσι χρονών—τήγαινε τριζιλίζοντας. Καθώς περνούσε, οι άνθρωποι γύριζαν και τον κούταζαν, και μερικοί γελοῦσαν κοροϊδευτικά, λέγοντάς τον για μεθυσμένο. Μά ή αλλ' άθεια είνε πως ήταν πεθαμένος από την πείνα και την κούραση.

Ο Λεό Μπερνίς, έτσι τον έλεγαν, από παιδάκι ένοιωσε πως ήταν ποιητής. Σ' ένα σχολείο κληρικῶν του τόπου του, χατηριῶς του μάθανε λίγα ελληνικά και λατινικά, γιατί ήταν όρανό μιὰς θρησκείας οικογένειας. Μά ήταν μαθητής τεμπέλης και, κάποτε μόνον από ιδιοτροπία ξάφνιαζε τους δασκάλους παρουσιάζόμενος από τους πιο δυνατούς, τους πρώτους της τάξεως.

Σάν έγινε δεκαεφτά χρόνων του άρνήθηκαν το δίπλωμα γιατί δέν ήξερε νά πῆ άκοιῶς τη χρονολογία του Πελοποννησιακού πολέμου, πού θάνατι, ως φαίνεται, απαιτητή για την καθημερινή ζωή!

Μά ένας γέρος παπᾶς, περίφημος άνθρωπιστής και άδῶος σάν παιδί, πού ελεγε διδάξει τη ρητορική στον Λεό, δίνοντάς του την ειλογία και τόν άσασμό του, του προμάντευε λαμπρό μέλλον στη φιλολογία, γιατί ο νέος του ελεγε εμπιστευτεί το τετράδιο με τους πρώτους στίχους του, τους δροσερούς σάν άνθη μυγδαλιάς.

Μόλις έλευτερώθηκε απ' το σχολικό δεσμό, ο Λεό έτρεξε στο Παρίσι κι' έζησε, όπως τόσο άλλοι με ιδανικά, μ' έλπίδες και με κακή τροφή. Δέν ξέρω αν το ξερῶ λουκάνικο ειλπνέει τά έλεγεία, κι' αν το χαλασμένο τυρί χορημνέει για τά σονέττα. Μά το βέβαιο είνε πως οι νέοι ποιητές γενικά, δέν τρώνε παρά από δαύτα.

Σύμφωνα με τη συνήθεια, ο Λεό Μπερνίς πήγε τά χειρόγραφα του σ' ένα πασίγνωστο εκδότη. Αυό μήνες αργότερα, έλαβε μιὰ σύντομη εἰδοσί, βγαλμένη απ' τη γόνιμη πέννα του κοιτικού του εκδοτικού οίκου» πού στεφάνωσε με λουλούδια το νέο ποιητή και συμφωνούσε στην εκδοσί του έργου του, αν τά έξοδα τά ανέλαμβανε ο ίδιος, ο ποιητής.

Βγήκε εἰδοημένος λοιπόν απ' την περίστασι αυτή, το έργο του διαβάστηκε κι' άναγνωρίστηκε ή αξία του. Μά δέν μπορούσε νά το εκδόση, γιατί λίγα κατοκληρωμένα μαθήματα, και κάτι άποβλακωτικές άντιγραφικές εργασίες ήταν οι μοναχοί του πόρου.

Με λίγα λόγια, περνούσε μιὰ ζωή πολύ φτωχή, πολύ εἰνεγενικά και πολύ άγνή.

Συγγραφεῖς άναγνωρισμένοι, άγαπητοί και ένδοξοι συνάδελφοι, ποῖς; από μᾶς—λέστε το ειλκρινά—δέν νοσταλγεί την μακροσημνή εποχή, πού αν και το πορτοφόλι του ήταν πάντα σχεδόν έλαφρό, δέν όνειρευότανε παρά τέχνη, γεμάτος φίλοχέρδεια ;

«Όμως ή φτώχεια του δύστυχου του Λεό, εἰ θα-σε σ' ένα πολύ σκληρό σημείο.

Σε λίγο τ' άντίγραφα, τά μαθήματα, λιγότερο-ψαν περισσότερο. Ένα οικοτροφείο, πού τον ελεγε πάρει για ένα κομμάτι ψωμί φύλακα τῶν παιδιῶν, έκλεισε. Έδῶ και τρεῖς μέρες βρισκότανε στο δρόμο, και πλάγιαζε μέσα στα χαλάσματα. Αυτό το καταχνασμένο και κούρο βράδυ του Νοέμβρη, πού τριγύριζε στους δρόμους σά ζαλισμένος δέν ελεγε φάει δλη την ήμέρα, το πρωί μονάχα λίγο ψωμί με το αἰώνιο λουκάνικο.

Στην τσέπη τίποτα. Γι' αυτή τη νύχτα ελεγε ένα καταφύγιο. Κάποιος συμπαθητής φτωχός σχεδόν όσο κι' αυτός, και όπως κι' αυτός ψάχνοντας απ' το πρωί για δουλειά — ο συμπαθητής πού του δάνεισε λίγες δεκάρες για το προινό του λουκάνικο — θά του άνοιγε πάλι την πόρτα της τρώγλης του. — Μ' αυτός ο φίλος έμεινε πολύ μακριά, πού ψηλά, πέρα κι' απ' το τέμα της Μοναφότης, και ο Λεό μόλις ελεγε βγή από τη βιβλιοθήκη της Άγίας—Γενεβιέβης πού ελεγε περάσει τη βραδυά του για νά ζεσταθῆ λιγάκι. Μιάμιση ώρα δρόμο, για νά ξεπλωθῆ, μά άδεια την κοιλιά, σέ ζείνο τόν παλιό-καναπέ. Ο δυστυχισμένος ο νέος πού ένοιωσε νά λιγάνε τά γόνατά του, κατάλαβε πως ήταν άνίκανος για μιὰ τέτοια προσπάθεια. Το στομάχι του γκρινιάζε, το κεφάλι του πονούσε. Βρισκότανε σ' άπελπισία. Ξαφνικά, στη γωνιά ενός δρόμου, μιὰ γυναίκα μ' άνοιχτή, λίγο βραχνή, μά όχι πολύ τραγιά, του ψιθύρισε κοντά του :

— Ξανθούλη μου, δέν έρχεσαι μαζί μου ;

Μηχανικά, κούταξε τη γυναίκα. Ήτανε μιὰ χοντρή μελαχροινή, όχι νέα, πολύ περισσότερο από τριάντα χρόνων, ξεσκουφωτή, μ' ένα φόρεμα σκούρο και μιὰ πελερίνα μαύρη. Ελεγε το ύφος νοικοκυράς έργατικής. Μόνον τά βαμμένα της μάτια, και το κοκκινάδι του προσώπου της προσδίδανε το έπαγγελμά της.

Ο νέος μας ποιητής ήταν άγνός. Δέν ελεγε άκόμη αγαπήσει παρά τις μάγισσες και τις προγγηπέσους τῶν όνειρων του. Ή συνάντησι αυτή του έκανε φρίκη. Ήθελε νά ταχύνη το βήμα του, μά οι δυνατόειες του δέν τον βοηθούσαν. Λίγα βήματα πιο πέρα, άναγκάστηκε ν' άκουμπήσει στον τοίχο.

— «Πως ! τί έχει το μαρό μου καλέ ;... μὴν τώπουσε πολύ ;

Ή γυναίκα τόν άκολούθησε, τόν πλησίασε και τῶρα τόν κούταξε κατά πρόσωπο από πολύ κοντά, με ξεδιάντροπο χαμόγελο.

Αιγοθυμούσε κείνος, ένας ίδρωτας κούος έβρεχε το μέτωπό του.

— Αφῆστε με... ψιθύρισε.

Μά ή φυσιογνωμία της γυναίκας άλλαξεν άπότομα.

Καλωσύνη φάνηκε στο βλέμμα της.

— Εἰσαι άρρωστος ;

Τότε το ε τοχό παιδί πού υπόφερε πάρα πολύ, έλασε το θάρρος του και παραπονέθηκε. Έκλεισε τά μάτια του και στέναξε :

— Δέν έχω φάει τίποτα απ' το πρωί, τόσες ώρες !.. Πεινώ !..

Δε χρειάστηκε ν' άκούση περισσότερο ! Τόν πήρε βιαστικά από το μπράτσο, τόν έπροωξε σ' ένα διάδρομο, μακρύ, άνοιξε μιὰ πόρτα και τόν παρέσυρε στην κάμαρά της, πού ήταν στο λούγιο. Φτωκάμαρη με ψάθινες καρέκλες, με χροβάτι σκεπασμένο με κόκκινα πάπλωμα, και σ' ένα στεγασμένο τραπέζι ένα κερι άναμμένο μέσα σ' ένα πέτρινο κηροπήγιο.

Συντριμμένος από την άνάγκη κι' απ' την ντροπή, ο Λεό έπεσε σέ μιὰ καρέκλα, σκέπασε το πρόσωπο με τά δυό του χέρια, κι' έκλαιγε με λυγμούς. Μά ή γυναίκα γεμάτη συγκίνηση, με δάκρυα πού της ξεπλέναν το φτιασίδι, ελεγε άνοιζει κούλας το ντουλάπι, ελεγε στρώσει γογγυρογόγορα το τραπέζι, κι' έβαζε τῶρα μπροστά στον ένο της ψωμί, μιὰ μοτιλίλια κι' ένα χοντρό κομμάτι κρέας. Κι' έπειδή εκείνος μέσα στα δάκρυα του ψιθύριζε «Εύχαριστώ!.. Εύχαριστώ !..» του λεγε, δίχως νά του μιλή στον ένικό τῶρα, συνεπαρμένη από έναν ένστικτο σεβασμό για τη δυστυχία: «Μὴν κοραΐζεστε μιλώντας μου... φάτε πρώτα.» Κι' όταν άρχισε νά τρώη, με βουλημία, με τρεμουλιαστά

χέρια, κείνη από λεπτότητα, για να μην τόν στενοχωρεί, γονάτισε μπροστά στο τζάκι για να ζωντανέψη τη φωτιά, κι' ενώ τίναζε και ξανατίναζε τη στάχτη έλεγε σιγά σιγά μέσα στα δόντια της ! «Φτωχό παιδί !.. το φτωχό το παιδί !..» 'Από όσο ξανάθε κοντά του γιατί φοβότανε πως από διάκριση δε θάτρωγε άρετά, και του βάλανε ακόμα κρέας στο πιάτο του και κρασί στο ποτήρι του, όπως θάκανε μια μητέρα για το παιδί της. 'Έπειτα ξαφνικά :

— Μά τί κουτή που είμαι !.. Για να χωνέψη κανείς καλά χρειάζεται και κάτι ζεστό... Λίγος καφφές.

Και γυρίζοντας στη φωτιά της πήρε την καφετιέρα κι' άρχισε να ψήνει τον καφφέ.

Τότε κείνος την έπροσέξε. 'Ήταν μια γυναίκα του κοινοτέρου είδους, μαραμμένη, περασμένη, πλαδαρή, με χέρια πλύστρας. Να είχε τάχατες άλλοτε τη χάρη της νεότης και της ύγείας, να είχε κάποιαν όμορφιά ; Πολύ άμφιβολο. Σήμερα ήταν σχιδόν μια γροθιά, με ζιτρίνο πάχος, με τριπλό πηγούνι και λίγα γκριζα μαλλιά στους κροτάφους. Μά ο Λεό Μπερνίς, που ήταν ένας άληθινός ποιητής, — και που άργότερα έγινε ποιητής διάσημος — την χύταξε με μάτια δακρυσμένα από τρυφεράδα κι' ευγνωμοσύνη. Κι' όταν του σερβίρισε τον καφφέ, πίνοντας κι' αυτή λίγο — για να του κρατήσει συντροφιά — τη ρώτησε τ' όνομά της.

Δέν απάντησε άμέσως. "Όρθια, απ' την άλλην άκρη του τραπέζιου, σά δειλασμένη, με σταυρωμένα τα χέρια, φαινότανε να συλλογιέται. Τέλος ειπε :

— Τι το θέλετε τ' όνομά μου ; ... Τί κοινό μπορεί να έχει μια γυναίκα σαν και μένα, μ' έναν χαριτωμένο κύριο τόσο λεπτό σαν και σάς... Αυτό που έκανα ήταν άπλοταίο και δε θέλω να σάς προσφέρω τίποτα περισσότερο. Δέ θά το δεχόσαστε... Σήμερα, το βλέπω καλά, δέν είστε εύτυχής, μά έχετε θάρρος ! Είστε νέος, τα νιάτα είν' ένας μοναδικός θησαυρός...

Σέ τί καταγνώσαστε ; ...
 'Ο Λεό χαμογέλασε πικρά.
 — Γράφω στίχους, απάντησε.
 Μά εκείνη του ξανάπε, δίχως έκπληξη.

— Καταλαβαίνω, κάνετε τραγούδια... 'Υπομονή, θάρθει κι' η έπιτυχία... κι' όσο για τ' όνομά μου, άν θέλετε και καλά να το μάθετε, να, με λένε όλοι Μαργκό... Μά όταν καμιά φορά θά με συλλογιζόσαστε... ναί, θά-θέλα τόσο να με πητε... Μαργαρίτα...

Χαμήλωσε τα μάτια της και σώπασε. Κείνος κατάλαβε πως έπρεπε τώρα να φύγη.

Μά στο κατώφλι, τη στιγμή του άποχαριστισμού, ο Λεό Μπερνίς, βαθιά συγχνημένος που άνακάλυψε τόση γλυκύτητα και συμπόνια στην καρδιά του άθλιου τούτου πλάσματος, ειχε μια έμπνευση ποιητική. Πήρε το χέρι της γυναίκας εκείνης — το χέρι το σκληρό και ρυτιλωμένο με τα βρωμικά νύχια, χέρι δουλάς και γυναικός του δρόμου μαζί — και σκίβοντας μπροστά της, το φίλησε με σεβασμό, όπως θά φιλούσε το χέρι βασίλισσας.

Μετάφ. Μυρτιώτισσας

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ *

ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΗΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ

Γιατί βάρουν το αίμα τους οι 'Ινδοί ; 'Ιδού ένας μύθος που έξηγει αυτό το έθιμο :

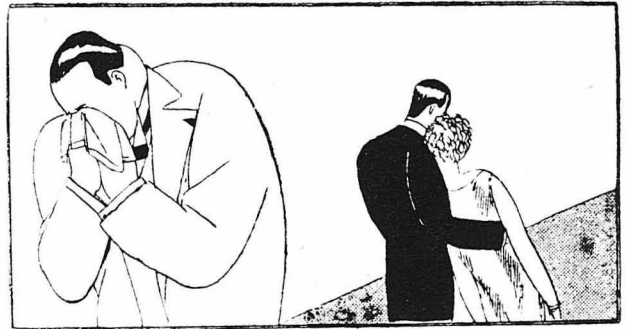
«Κάποτε, σε πολύ παλιά εποχή, ένας άρχηγός των ερυθροδέρμων βγήκε να κυνηγήση στα βουνά. 'Υστερα από δύο ήμερών περιπλάνησι συνάντησε ένα έλάφι και το σημάδεψε με τα βέλη του. 'Ένας άγροχόριος όμως που κυνηγούσε κι' αυτός το έλάφι θύμωσε για την άναίδεια του ανθρώπου και ώρησεσ έπάνω του για να τον κατασπαράξη.

«'Ο κυνηγός τ'όραε στα πόδια για να γλυτώσθι τη ζωή του και φεύγοντας παρακάλεσε τη Μεγάλη 'Αρκούδα να τον σώσθι. ('Η Μεγάλη 'Αρκούδα είνε ο Θεός των 'Ινδών). 'Η Μεγάλη 'Αρκούδα άκουσε την προσευχή του άρχηγού που κινδύνευε να χαθή και έβριξε λίγο από το αίμα της στο πρόσωπό του.

«'Επειδή κανένα ζώο δέν τρώει το κρέας της άρκούδας ούτε μπορεί να ύποφέρει την μυρωδιά της, ο άγροχόριος όταν πλησίον έβριγε γροιλιάζοντας.

«Και έτσι σώθηκε ο ινδός. 'Όταν στέγνωσε και εξαφανίστηκε το αίμα έβρισε το πρόσωπό του κόκκινο για να δείξη την ευγνωμοσύνη του στην «Μεγάλη 'Αρκούδα». 'Από τότε οι 'Ινδοί βάρουν το πρόσωπό τους».

Το έθιμο αυτό των ινδών είνε πολύ άρχαιο, όπως και όλα τα ινδικά έθιμα. 'Ο ερυθροδέρμος βάρειτα δια να γίνη άήτητος, το δε βάψιμό του είνε συμβολικό, το κόκκινο σημαίνει τη φωτιά που καίει και καταστρέφει, το γαλάζιο είνε το σύμβολο της ειρήνης, το λευκό σημαίνει αγνότητα, το μαύρο συμβολίζει τον θάνατο και την καταστροφή.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Το ρεκέρ της ταχύτητας των αεροπλάνων

Οί άμερικανικές έφημερίδες αναφέρουν ότι τελευταίως ο διάσημος άγγλοαμερικανός αεροπόρος Τζαίμς Τρουβινγκ κατέγραψε το παγκόσιο ρεκόρ ταχύτητας των αεροπλάνων. 'Ο έν λόγω αεροπόρος κατόρθωσε να διανύση απόσταση 200 χιλιομέτρων εντός 30 λεπτών και 16 δευτερολέπτων, πραγματοποιήσας έτσι με το αεροπλάνο του την ιλιγγιώδη ταχύτητα των 392 χιλιομέτρων καθ' ώραν ! 'Ός σήμερα το ρεκόρ ήταν 340 χιλιομέτρα την ώρα, ειχε δε σημειωθεί αυτό τον Μάρτιον του 1926, υπό του επίσης άγγλοαμερικανού αεροπόρου Τζέζι Μέγκαν.

***

Βροχή από... βατράχους !

Στην μικρή πόλη Σιούγκ της 'Αμερικής, η όποια βόισκεται κοντά στη Φιλαδέλφεια, συνέβη τον περασμένο μήνα ένα γεγονός που κρατεί ακόμα σε συγκίνηση τους λίγους κατοίκους της πόλεως. Διακόσμησης μιας σφοδρότατης θύελλας κατά την όποιαν είχαν κυριολεκτικώς άνοιξει οι καταρράκτες του οφρανού, άρχισε άξαφνα να πέφτει πυκνή βροχή από...μυρούς βατράχους. Οί δρόμοι του Σιούγκ γεμίσανε σε λίγη ώρα από τα μικρά αυτά ζώαρια τα όποια κολιμπώντας έπάνω στα νερά της βροχής, άρχίσανε να μπαινουν φοβισμένα σε πολλά έσώγεια... σπίατα. Οί κάτοικοι του Σιούγκ, που στην άρχη φοβήθηκαν για το πρωτοφανές αυτό φυσικό φαινόμενο, μόλις έταψε η βροχή άρχισαν την καταδίωξη των βατράχων κι' ύστερα από πολλά βάσανα κατάφεραν επί τέλους να τους έξοντώσουν.

***

'Ένα... λευκό χελιδόνι

Το έθνικό φυσιολογικό μουσειο της Νέας 'Υόρκης πλουτίστηκε τελευταία μ' ένα πολύ σπάνιο πουλί. 'Ο διάσημος σπόρτσμαν, κυνηγός και πλουσιώτατος άμερικανός Ουίλλιαμ Μπερέυ σε μια από τις τελευταίες κυνηγετικές εκδρομές που έπεγερσσε την άνοιξη του 1926 παρετήρησε με μεγάλη του έκπληξη σε μια φωλιά χελιδονιών, ότι το ένα απ' αυτά ήταν κατάλευκο. Στην άρχη προσπάθησε να το συλλάβη ζωντανό, αλλά στάθηκε αδύνατο γι' αυτό αναγκάστηκε να το σκοτώσθι και να άποκτήσθι έτσι σκοτωμένο το περίεργο αυτό λευκό χελιδόνι, το όποιο έδόθηκε στο μουσειο της άμερικανικής μεγαλουπόλεως. Οί άμερικανοί ζωολόγοι δε μπόρεσαν να έξηγησουν την αιτία της λευκότητος των πτεράων του χελιδονιού αυτού.

***

Μιά πρωτότυπη δίκη

Πρό ολίγου καιρού στο Σικάγο έγινε μια πολύ πρωτότυπη δίκη. Μιά νεαρά και όρατα ήθοποιός, η 'Εδιθ Κάστερ, ειχε βγη περίπου με αυτοκίνητο μαζί με κάποιον πλουσιό άμερικανό φίλο και ήταμαστή της, ο όποιος και οδηγούσε μόνος του την πολιτελή του λιμουζίνα.

Στο δρόμο όμως το αυτοκίνητο αυτό, από σφάλμα του άμερικανού ήκατομυριούχου, προσέκρουσε έξαφνα σ' ένα δέντρο και η άμερικανική ήθοποιός τραυματίστηκε έλαφροτάτα στο έπάνω χέλος της... Το πρώμα βέβαια δέν ήτανε τίπολο σοβαρό αλλά η όραία άμερικανίδα δέν μπορούσε πια να γελάει όρατα, όπως άλλοτε. Μιά μικρή ουλή που έγινε από τη πληγή θά την έμπόδιζε να δείχνει στο έξής τα θέλητρα του μειδιάματός της ! Συνεπεί αυτού η Μις 'Εδιθ έκανε άγαγην κατά τών συνοδοι της και έξήτησε άποζημίωση 150 χιλιάδων δολαρίων ! Οί άμερικανοί δικασταί άνεγνώρισαν ότι το πάθημα τ' όραίας άμερικανίδος ήταν... σοβαρό και άρκέστηκαν μόνον στο έ'αν'περισσέωσαν την άποζημίωση εις 80 χιλιάδες δολάρια !..

